

ZVESTI

obce Ivachnová

• občasník obce Ivachnová • december 2025 • číslo 2 • ročník VII • bezplatne

Východ
Mesiaca
nad Roháčmi

ISSN 2989-3305

foto Alexander Krakovský

Rok v záhrade

strana 6

Kaplnka v Ivachnovej

strana 8 - 9

Miloš Varga

strana 11

Slovo starostu

Milí spoluobčania,
dovoľte mi, aby som vás na úvod srdečne pozdravil a poďakoval vám za priazeň, podporu a spoluprácu počas celého uplynulého roka. Bol to rok plný práce, investícií, zmien aj každodenných povinností, ktoré posúvajú našu obec vpred. Dovoľte mi stručne zhrnúť, čo všetko sa nám podarilo uskutočniť. Tento rok sme ukončili významnú investičnú akciu – dobudovanie chodníka v časti od domu pána Garaja až po pána Vicáňa. Na tento projekt sme získali finančné prostriedky z MAS vo výške 22 700 eur, pričom celková hodnota diela bola približne

30 000 eur. Obec sa teda podieľala aj vlastnými zdrojmi.

Ďalšou dôležitou investíciou bolo zaasfaltovanie cesty pri dome pána Baďa. Popri tom prebiehali rôzne menšie údržby miestnych komunikácií – najmä cesta ku cintorínu obce, ktorá si vyžaduje pravidelnú drobnú údržbu. Vzhľadom na to, že v tejto lokalite bude prebiehať výstavba, zatiaľ sme nepristúpili ku kompletnej rekonštrukcii, aby sme predišli poškodeniu novej komunikácie.

Podarilo sa nám tiež **napojiť kultúrny dom na kanalizáciu**, čo zlepší jeho prevádzku, hygienické podmienky a zároveň stabilizuje technický stav budovy do ďalších rokov. Do budúcnosti máme pripravené ďalšie významné projekty. V roku 2026 je plánované dobudovanie kanalizácie v poslednej časti obce. Keďže realizačné práce by výrazne obmedzovali aktuálne dopravné obmedzenie, rozhodli sme sa ich presunúť na budúci rok. Na tento projekt máme už schválené finančné prostriedky z Environmentálneho fondu.

Na detskom ihrisku Rybník sme osadili nové prvky – lanovú dráhu a pyramídu pre deti, ktoré ďalej zvyšujú atraktivitu tohto priestoru. Počas roka sa realizovala pravidelná údržba zelene, orez stromov a ďalšie skrášľovacie práce.

Pripravili sme projekt zateplenia budovy materskej školy, ktorý by mal byť vyhodnotený koncom roka 2025. Zároveň sme podali projekt na vybudovanie multifunkčného ihriska. Ak bude obec úspešná, v priestoroch detského ihriska Rybník vznikne nové moderné športovisko.

Významnou témou tohto roka bola aj zmena stavebného zákona. Naša obec má síce platný územný plán, ktorý je spoločný s obcou Liptovská Teplá, avšak ten nerieši všetky lokality našej obce. Preto prebieha výberové konanie na spracovanie nového územného plánu, ktorý bude odrážať reálne potreby rozvoja.

Určite ste si všimli aj vianočnú výzdobu v obci. Tento rok sme ju rozšírili a skrášlili – drobnými dekoráciami aj atraktívnejším vianočným stromčekom pri kultúrnom dome. Verím, že aj tieto detaily prispeli k príjemnej sviatočnej atmosfére.

Počas roka sme usporiadali viacero kultúrnych a spoločenských podujatí, ktoré sa stretli s veľkým záujmom a pozitívnymi ohlasmi. Rovnako nás teší, že materská škola má plne naplnenú kapacitu, čo je dôležitá správa pre budúcnosť obce. Aj naďalej musíme pracovať na modernizácii jej vybavenia a zachovaní tejto kapacity.

Na záver mi dovoľte poďakovať všetkým, ktorí sa podieľajú na chode a rozvoji našej obce. Ďakujem zamestnancom obce za každodennú údržbu verejných priestranstiev, pracovníčkam obecného úradu, zamestnancom materskej školy za výbornú spoluprácu. Poďakovanie patrí aj dôchodcom, záhradkárom, hasičom, členom kultúrnej komisie a všetkým, ktorí prispeli svojou prácou, časom či nápadmi.

Milí občania, prajem vám pokojné a požehnané sviatky a veľa zdravia vo vašich rodinách.

S úctou

*Vladimír Guoth
starosta*

Obzretie sa za kultúrnym rokom 2025

Rok 2025 bol v našej obci bohatý na úspešné kultúrne a spoločenské podujatia. Každá akcia, ktorú Kultúrno-sociálna komisia obce v spolupráci so zamestnancami obce a obecnými zložkami pripravila, sa vydarila nad očakávania. Oproti roku 2024 nám prišlo aj počasie, čo prispelo k tomu, že všetky podujatia prebehli v príjemnej atmosfére.

Kultúrno-spoločenský život má v obci dôležitú úlohu – pomáha ľuďom stretávať sa,

spájať a posilňovať medziludské vzťahy, čo je v dnešnej dobe mimoriadne potrebné. Každá skúsenosť, ktorú pri organizovaní podujatí získavame, nás posúva vpred a všetky menšie nedokonalosti sa snažíme postupne zlepšovať a doladovať, aby boli budúce akcie ešte príjemnejšie.

Osobitné poďakovanie patrí členom Kultúrno-sociálnej komisie, ktorí počas celého roka venovali organizácii podujatí svoj čas, energiu a ochotu. Ich práca a nasadenie vy-

znamne prispeli k tomu, že všetky akcie prebehli hladko a s úspechom.

V roku 2025 sa uskutočnili tieto podujatia: detský karneval, uvítanie detí do života obce, Deň matiek, Deň detí, pálenie Jánskej vaty, Cyrilo-metódské hody, lampiónový sprievod a Mikuláš v obci.

Na záver roka srdečne pozývame všetkých obyvateľov na slávnostné ukončenie roka 2025, kde sa spoločne rozlúčime s uplynulým rokom a privítame rok 2026 s prianím spokojnosti, porozumenia a spolupatričnosti.

Patrícia Huntošová

Mikulášska akcia v obci Ivachnová – 5. decembra 2025

Dňa 5. decembra 2025 sa v obci Ivachnová konala krásna a mimoriadne vydarená **Mikulášska akcia**, ktorá už od prvých chvíľ priniesla tú pravú predvianočnú atmosféru. Pre všetkých návštevníkov boli pripravené **stánky s občerstvením**, o ktoré sa postarali pracovníci **Materskej školy Ivachnová**. Vôňa chutných **dobrot** a **teplého punču** vytvárala príjemnú vianočnú náladu. Nechýbal ani predajný **stánok výrobkov JDS obce Ivachnová** či krásne **ručne vyrábané výrobky detí z MŠ**, ktoré potešili všetkých milovníkov drobných vianočných dekorácií.

Najväčším lákadlom bol samozrejme príchod Mikuláša, ktorý do obce dorazil **veľkolepo na koči so svojimi pomocníkmi**. Spolu s nimi priniesol aj nádhernú **vianočnú výzdobu**, ktorá skrášľila obec a odvtedy robí radosť všetkým obyvateľom. Detičky sa Mikuláša už nevedeli dočkať – a keď konečne prišiel, odmenil ich **mikulášskymi balíčkami**. Na oplátku mu deti predviedli krásne básničky, pesničky, odovzdali mu svoje kresby a drobné darčeky, čo ho nesmierne potešilo.

Tohtoročnou novinkou bolo aj **hudobné vystúpenie detí zo ZUŠ Jánoš**, ktoré sa kona-

lo v sále Kultúrneho domu ešte pred príchodom Mikuláša. Svojím programom navodili sviatočnú náladu a prítomných dokonale pripravili na prichádzajúci mikulášsky okamih. Detičky aj dospeláci si navyše mohli užívať jazdu na mikulášskom koči, čo bolo pre mnohých nezabudnuteľným zážitkom. **Dakujeme všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli pri organizácii a usku-točnení tejto akcie. Veríme, že ste si mikulášsku atmosféru s nami naplno užili.** **Prajeme vám krásne prichádzajúce via-nočné sviatky plné pokoja, pohody a ra-dosti v kruhu rodiny a priateľov.**

Patricia Huntošová

**LAMPIONOVÝ SPRIEVOD
SV. MARTINA**

**ALMO A NEALNO PUNČ
GRATIS**

POTRAVINOVÁ ZBIERKA

**POTREBNÉ NAŤ SVETLO LAMPIONOV
HROBNÍKOVÝCH PRÍSLUŠENSTIE NA LÁVKE**

POTRAVINOVÁ ZBIERKA
Všetky dobrovoľnícky príspevky prijímame

**7.11.
2025 od 16:30 hod**

Tešíme sa na Vás!

Záhrada KD obce Ivachnová

Výťažok z dobrovoľnej zbierky bude odovzdaný do
Nizkoprahového centra v Liptovskom Mikuláši

**OBEC IVACHNOVÁ VÁS SRDEČNE
POZYVA NA SPOLOČNÉ PRÍVITANIE
NOVÉHO ROKA**

2026

ZÁHRADA KD OBCE IVACHNOVÁ
31.12.2025 OD 23.30 HOD

CYKLOTURISTICKÝ KLUB OŠK IVACHNOVÁ VÁS SRDEČNE POZYVA NA "BATŔŽKOVÉ SILVESTROVSKÉ
POSEDENIE DO SÁLY KD OBCE IVACHNOVÁ. VSTUP 5 EUR Ú 1 OSOBA NAD 18 ROKOV. KAPACITA
OBMEDZENÁ. REZERVÁCIA MOŽNÁ NA TEL. ČÍSLE 0918 513 761

**PRÍDE SI VYCHUTNAŤ TÚ PRAVÚ
SILVESTROVSKÚ ATMOSFÉRU**

Život v klube dôchodcov

Za posledný polrok sme mali aktívny život v našom klube. Dňa 4.7. pred Cyrilometodskými hodami sme mali brigádu okolo kostola. V sobotu sme sa zúčastnili slávnosti hodov v Panskej záhrade. V dňoch 8-10.7. sme sa niektorí zúčastnili Stanislavom Ižom poriadaným poznávacím zájazdom po Morave – Nošovce – výrobnia piva Radegast, Frýdek Místek - výrobnia Marlenky, Múzeum Beskyd a Múzeum Tatry Kopřivnice. Následne 21.-27.7.2025 poriadal p. Ižo týždenný zájazd do Medžugoria. Zájazd mal bohatý duchovný aj poznávací program - výstup na horu zjavenia Podgoricu, ale aj Križevac, návštevu mesta Mostar, ale mali sme aj možnosť takmer 2 dni stráviť a okúpať sa v mori známeho letoviska Makarská a to všetko len za 345 EUR. Dňa 14.8.2025 sme navštívili v Bratislave výstavu lode Titanik a múzeum Bratislavského hradu. Dňa 20.8.2025 sme boli niektorí zasa s pánom Ižom na Morave na pútnickom mieste Hostín. 27.8. ZO JDS Liptovská Teplá poriadala akciu Seniorský kotlík kde sme boli v

hojnom počte a zapojili sme sa aj do súťaže varenia gulášu. Obsadili sme štvrté miesto. Dňa 30.8. sme niektorí boli na pútnickom zájazde v Starej Ľubovni, ktorý poriadal náš pán farár Miloš Labaš. Dňa 5.9. bola veľmi krásna akcia Stretnutie na hranici v Korní za Čadcou. Predstavilo sa veľa súborov z Moravy, Slovenska a Poľska. Vstup aj s občerstvením bol zdarma. Na budúce sme pozvaní do Bielsko Bialej v Poľsku. Keďže sa blížila 15.9.2025 tradičná slávnosť Dňa rodín pri kríži nad Ivachnovou mal som plné ruky práce s dorábaním kaplnky a inštaláciou sošky z Medžugoria. Navyše bolo treba v príľahlej časti lesa spraviť estetické úpravy povýžinať okolo stromkov, odstrániť kroviny, aby priestor vyzeral dobre. Mali sme tam predtým 3 brigády a deň potom tiež bolo treba všetko pozvážať, začo veľká vďaka zúčastneným. Ale stálo to zato, slávnosť dopadla vynikajúco. Dňa 18.9. sme sa niektorí zúčastnili Krajského turistického zrazu v Malatínej. Fajn sme sa prešli ku Pajte, kde sa natáčali niektoré slovenské filmy ako napr. Perinbaba a potom nám miest-

na ZO JDS s Obecným úradom na čele so starostkou pani Ing. Červeňovou pripravili bohatý program, občerstvenie a vynikajúci guláš a to všetko grátis... Prvý októbrový deň sme sa jedenásti zúčastnili Ružomerskej Lýry v Liskovej, kde sme si na konci v premiére vyskúšali aj pesničku Túžba po domove. Dňa 2.10. sme niektorí išli so ZO JDS Lúčky - Igorom Hazuchom do zámku Sv. Antona a sprevádzanú prehliadku B. Štiavnice. Pred sviatkom Všetkých svätých sme mali 2x brigádu na cintoríne. Len škoda, že týchto sa zúčastňujú jedni a tí istí členovia. Dňa 18.11. sa konalo okresné predvianočné posedenie v penzióne Za mlynom, kde bol obmedzený počet z kapacitných dôvodov na max.3 osoby za ZO. Dňa 25.11. sme sa v počte 15 zúčastnili výbornej akcie so susednými obcami a to Batôžkového katarínskeho posedenia v Turíku. Podujali sme sa aj vyrábať vianočné dekorácie, týchto sme vyrobili do 40ks a po dohode s kultúrnou komisiou sme ich za minimálne, takmer len nákladové ceny, predávali na podujatí Stretnutie so sv. Mikulášom v KD dňa 5.12.2025. Táto akcia, vďaka kultúrnej komisii bola vynikajúca, záujem o naše výrobky bol veľký, predali by sme aj viac, čo nás veľmi teší. 10.12. plánujeme predvianočné posedenie pri malej zabíjačke. Dňa 15.12. ideme na predvianočné trhy do Trenčína. Okolo 12.12. plánujeme, ako sa už stalo zvykom, postaviť vianočný stromček pred kostolom, pri ktorom si ako vlni, zasa niekedy cez sviatky zaspievame naše staré koledy.

Do pozornosti dávam ešte aj to, že vstupy do Bešeňovej a Tatralandie na celý rok, s malými výlukami, máme len za 140 EUR, ako aj 100 EUR štátnu dotáciu na člena, za týždenný pobyt v kúpeľoch. Nielen to, ale aj iné benefity, napr. polovičné vstupné na kultúrne podujatia, niektoré už spomenuté dokonca zdarma a iné úľavy máme my, ktorí sme členmi JDS.

Pozývame preto aj iných dôchodcov z našej obce, aby považovali o členstve u nás. Prajem nám všetkým skôr narodeným, ale aj ostatným občanom, pokojné vianočné sviatky a v novom roku veľa zdravia a chuti do života.

*Ing. Alexander Krakovský
predseda ZO JDS Ivachnová*

Rok na záhrade

V obci Ivachnová žije medzi nami 43 záhradkárov, ktorí sú organizovaní v Základnej organizácii Slovenského zväzu záhradkárov. Ako veľa iných občanov sa starajú o svoje predzáhradky, záhrady i polička. Predsa sa však odlišujú. Akosi viac im záleží na verejnom priestranstve, zeleni i chodníkoch, aby boli upravené. Okrem spoločných brigád, ktoré majú plánované v schválenom Pláne činnosti, niekoľko členiek neustále v obci čistí a zameťá obecné priestory.

Tento rok mali volebný. V marci si zvolili staronový výbor. Zmena nastala len na pozícii tajomníka. Funkciu prijala Ing. Iveta Kra-

kovská. Postarala sa o zviditeľnenie našej činnosti na Facebooku. Budeme veľmi radi ak sa stanete sledovateľmi. Stačí napísať ZO SZZ Ivachnová.

Dozviete sa staré i nové akcie ktoré záhradkári každoročne uskutočnia napr.:

- kedy sa súčasťníci zázajdu a navštívili sme predajnú výstavu v Goczalkoviciach v Poľsku,
- výstavy Gardenia v Banskej Bystrici.
- kto vytvoril veľkonočnú výzdobu pred kostolom
- posedenia pri muzike Pod Hájom
- kedy bude Okresný deň záhradkárov
- kedy bude Podakovanie za úrodu
- koľko návštevníkov videlo výstavu Jesenná záhrada

- 20 členov sa zúčastnilo muzikálu Mníšky
- kto zhotovil adventný veniec
- 31. januára 2026 záhradkári poriadajú tradičnú BURSÚ v obci

Tu nejde len o strohé vymenovanie činnosti. Za každou akciou treba vidieť ľudí, ktorým záleží, aby sa v našej obci niečo „dialo“, aby vytvorili spoločenstvo, vzájomne si vymieňali pestovateľské úspechy, sadenice, semenka. Načerpali inšpiráciu do svojich domovov.

Prajem všetkým, aby sme si navzájom odovzdávali láskavosť a úsmev.

Janka Kolláriková

Tradičná púť ku krížu

Dňa 15.9.2025 sa znovu uskutočnil Deň rodín pri kríži nad Ivachnovou. Predchádzali tomu niekoľkodňové prípravné práce či už v teréne s priateľmi z klubu dôchodcov ale aj mladých rodín na fare v Liptovskom Michale. Počasie bolo nevyspytateľné, ešte deň pred, keď sme vyvážali a rozmiestňovali lavice a stoly pršalo, no na druhý deň 15.9. akoby sa stal zázrak a krásne sa vyčiasilo. Sv. omšu začal pán farár Miloš Labaš posvätným novým kaplnky, ktorú sa mi podarilo za pol roka postaviť. Sošku Panny Márie sme pútnici priniesli priamo z Medžugoria jej miesta zjavenia. Medžugorie bol pre mňa

veľký duchovný zážitok aj preto, že som sa stretol s tu vyše 10 rokov slúžiacim kňazom Milanom Hvizdošom, ktorý nás pred 43 rokmi sobášil. Kázeň bola o rodine Munkovcov z Ružomberka, ktorých plagát je pred oltárom. Bol to príbeh zbožnej kresťanskej a veľmi vzdelanej rodiny, no keďže pôvodom židovskej, Nemci ich cez vojnu odviekli do koncentračného tábora, kde pravdepodobne všetci zahynuli.

Už zavčasu pred slávnosťou začala partia z Vlašiek variť guláš. Bol prevažne z diviny ktorú darovali mladí Priatelia prírody – Lupčiansky poľovníci pod vedením Matúša Krá-

ľa. Po sv. omši bol podávaný guláš, ktorý si dospelí aj deti veľmi pochvalovali. Potom mali deti pripravené stanovišťa, kde sa im rodičia a animátori naplno venovali.

Slávnosť prišlo pozdraviť takmer 200 veriacich i z okolitých dedín aj spevokol zo Stančok, kde pán farár predtým slúžil a veľmi sa ich návšteve potešil. Sv. omšu sprevádzali mladí speváci zoskupení okolo MUDr. Dominiky Senkovej. My dôchodcovia sme si tiež trošku zanôtili.

Pán Boh zaplať a vrelá vďaka všetkým, ktorí sa podieľali na prípravách skvelého duchovného podujatia.

Ing. Alexander Krakovský

Ako bolo na počiatku - Krátka história obce a kaplnky

Prvá písomná zmienka o vzniku obce Ivachnová je z roku 1298, kedy župan Demeter z poverenia panovníka vyčlenil Slávkovmu synovi Ivánkovi majetok z chotára Liptovskej Teplej a z tohoto vznikol názov obce Ivachnová. Koncom štrnásteho storočia, nevedno prečo, si vtedy zvanú Ivankaházu privlastnil kráľ Žigmund Luxemburský, ako aj panstvo hradu Liptov nad Kalamenami.

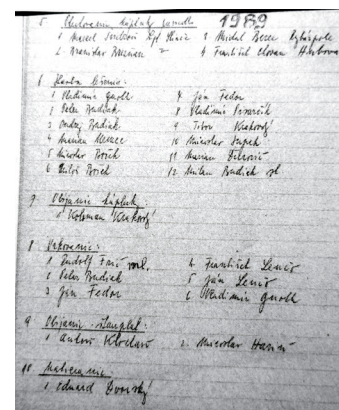
Ivachnovú získal 2.1. 1543 donáciou / darom / od Ferdinanda I. zeman, úradník a kastelán hradu Likava Ladislav Rády. Od vtedy, až do znárodnenia v r. 1948 vlastnila veľkú časť chotára obce rodina Rádyovcov. Pred budovou Kultúrneho domu v bývalej Panskej záhrade sa dodnes nachádza náhrobný kameň rodiny Rádyovcov z roku 1625. Po znárodnení musela posledná dedička rodu Rády Šarlota Miková, rod. Turanská opustiť svoje sídlo kúriu-kaštieľ. Dnes je to penzión Happy Village Kaštieľ Ivachnová. Na bývalých pozemkoch Šarlotty Mikovej, neskôr tzv. Vážine, stojí dnes veľa nových domov. V Ivachnovej boli ešte 2 kúrie, z jednej má rodina Kaprálová ob-

chod a reštauráciu a tretia, ktorá zanikla, bola pod kopcom Vinohrad západne od čerpacej stanice Slovnaft.

Veľké povodne v rokoch 1620,1650,1658,1662,1669,1670,1813 a požiare v rokoch 1693, 1832 častokrát zničili takmer celú obec. Už vtedy bol známy sv. Ján Nepomucký z Nepomuku v Čechách, generálny vikár pražského arcibiskupstva. Pre svoju vieru- neprežadené spovedné tajomstvo o kráľovnej Žofii, ho kráľ Václav IV. mučil a dal zhodiť z Karlovoho mosta do Vltavy, kedy sa nad hladinou objavilo 5 hviezd symbol mlčania. Preto je patrónom, čnosti, dobrej povesti, spovedníkov mostov a proti povodňam. Často jeho sochu vídať na mostoch po celej Európe. V roku 1729 bol pápežom Benediktom XIII. svätorečený. Aj z viery k tomuto svätcovi v r. 1828. obyvatelia obce postavili malý drevený kostolík – kaplnku zasvätenú tomuto svätcovi. Rozália Kubíni, rod. Rády určila v testamente z r. 1831 na sochu a materiál 350 florénov a občan Švidroň daroval v roku 1843 6 grejcarov, to bolo v tom čase 5-10 hodinová mzda remeselníka. Florény bola

mena, ktorá vznikla v talianskej Florencii v roku 1252, rozšírila sa po celej Európe. Jeden florén vyrazený z čistého zlata vážil asi 3,5g a mal vtedy hodnotu 2-3 dňovú mzdu remeselníka.

Z dôvodu katastrof obyvatelia Ivachnovej dávajú v roku 1831 veľkomožnému písomnú žiadosť na výstavbu zvonice s náčrtkom projektu i potrebe materiálu. Murovaná

kaplnka so zvonickou na mieste drevenej sa začala stavať v roku 1852 a dostavaná bola 1858. Vysvätená uvedenému svätcovi bola 15.5.1859 podvečer pred sviatkom sv. Jána Nepomuckého. Jej donátorom bol Jozef Rády. Prvý kňaz v Liptovskom Michale, po odčlenení od farnosti Teplá, Andrej Danko 1833-1859 poukázal na stavbu 800 florénov. Pre informáciu uvádzam, že pre nedostatok kňazov, vyplývajúci z kánonického vizitára spišského biskupa Jána Révaja z 22.júna 1795, je zjavné, že farnosť Liptovský Michal bola od roku 1709 až do roku 1787 pričlenená pod správu fary v Liptovskej Teplej. V tomto roku bolo ustanovené miestne kaplánske sídlo v Liptovskom Michale a roku 1824 bola fara v Liptovskom Michale povýšená na riadnu faru, miestny kaplán bol ustanovený za riadneho farára a farnosť prestala podliehať farárovi v Liptovskej Teplej.

Pozemok pod kaplnku dal Michal Rády, ktorý mal kaštieľ s veľkou záhradou, už spomínaná Panská záhrada, v ktorom žila jeho matka Rozália, Rády rod. Turanská. Z pôvodu tejto pani je pravdepodobné, že existovali vzťahy medzi rodmi Rádyovcov z Ivachnovej a Turanských z Turíka. Tomu nasvedčujú aj podobnosti stavieb kostola v Turíku a kaplnky v Ivachnovej a hlavne oltáre sú veľmi podobné. V roku 1926 bola kaplnka obnovená, no krátko nato, podľa pamätnej listiny nájdenej v roku 2025 pri výmene krytiny, táto dvakrát vyhorela a to prvýkrát 18.októbra 1928, kedy sa chytila od suseda Júliusa Krakovského a druhýkrát 12.apríla 1929, kedy sa chytila od suseda Štefana Lukáča. Náklady na opravy znášala čiastočne obec a čiastočne poisťovňa.

8.9.1944 bol v Liptovskom Michale partizánmi zastrelený kňaz Martin Martinko a jeho telo bolo v noci tajne prenesené do tejto kaplnky. Na druhý deň bol zasa tajne pochovaný na cintoríne v Liptovskej Teplej. V rokoch 1975- 1989 sa občania Ivachnovej vzorne o kaplnku starali prakticky ju celú zrekonštruovali. V máji 1975 boli vykonané drevené obklady v kaplnke. V júni 1979 bola kaplnka zvnútra vymalovaná a taktiež vyspravená vonkajšia fasáda. V júni 1987

bol vybetónovaný múrik okolo kaplnky. V auguste 1988 bola zrekonštruovaná elektroinštalácia, namontované nové svietidlá a namontovaná akumulčná pec a zvnútra vymalovaná. V máji 1989 bola vymenená krytina za pozinkovaný plech so žlabmi aj zvodmi, vykpané travivody, vyspravená vonkajšia omietka a namontovaný podhľadový obklad /štauplát/. Na všetky náklady, hlavne materiál a odborné práce majstrov, napr. výmena krytiny stála 20 944 Kčs, občania prispeli vlastnými zbierkami, ktoré za tie roky činili viac ako 28 700 Kčs. Najpozoruhodnejšie je to, ako vtedy občania žili s kaplnkou, veď na brigádach sa vystriedala takmer celá dedina. Pekný príklad spolupatričnosti. V tom čase bol správcom farnosti vdp. Jozef Tješ /1968-1990/, medzi občanmi veľmi obľúbený.

11.3.2010 bola kaplnka vyhlásená za Národnú kultúrnu pamiatku. Na základe tohto rozhodnutia sa akákoľvek práca na budove kaplnky môže vykonávať len so

súhlasom Pamiatkového úradu. Vďaka nášmu kňazovi vdp. Milošovi Labašovi, ktorý po rôznych ťažkostiach získal od Ministerstva kultúry SR dotáciu 30 000 EUR, určenú na výmenu krytiny. Túto vykonala odborná firma Švestav, s.r.o. Práce boli ukončené 20.10. 2025. Vzhľadom na vzniknuté - navyše práce - po odkrytí krytiny, bolo potrebné vymeniť aj časť zničeného krovu. Práce aj s režijnými nákladmi sa oproti dotácii navýšili o značnú sumu, ktorá ku dňu uzávierky novín ešte nebola známa. Túto sumu pán farár určite spomenie pri koncoročnej informácii o financiách farnosti, ako býva zvykom každý rok. Z tohto dôvodu vyslovujeme prosbu k občanom Ivachnovej, nielen tým, ktorí navštevujú kaplnku a kostol, o príspevky na dofinancovanie tejto akcie. Kaplnka aj z vnútra, viď. Foto, je ozajstný skvost práce našich predkov, chráňme si ju a zveľaďujme, aby aj ďaleké budúce generácie boli na nás hrdé.

V tomto roku bude pán farár žiadať prostriedky na fasádu, v čom mu držíme palce. A tak ako sa naši občania niektorí, ešte žijúci, v rokoch 1975-89 postarali o toto dielo a pár nadšencov v roku 2024 opravilo plot, radi by sme s jednoduchými prácami pomohli pri oprave fasády či náterov, aby sme tak ponížili ďalšie náklady. Podľa zápisov v katastri je pozemok pod kaplnkou obecný a stavba je cirkevná.

Fakty sú výňatkami z knihy Vladimíra Javorského - Rímskokatolícky kostol sv. Cyrila a Metoda v Ivachnovej 1993-2023, čiastočne z knihy Jozefa Halčína - Ivachnová 725, z brožúrky Marty Jánošíkovej, ktorú vydala v roku 1998 k 700. výročiu založenia obce Ivachnová a z archívu farnosti Liptovský Michal.

Ing. Alexander Krakovský

Interles Slovakia – nové obchodné centrum v Ivachnovej

Spoločnosť **Interles Slovakia** sa rozhodla priniesť do našej obce významnú investíciu v podobe **moderného obchodného centra**. Na pozemku západne od reštaurácie **Kozí vršok** vyrástla architektonicky pôsobivá stavba s vlastnou komunikačnou sieťou, priestorom parkovacou zónou a upravenými zelenými plochami, ktoré dotvárajú príjemnú atmosféru pre každého návštevníka.

Hoci sa projekt pre legislatívne komplikácie počas výstavby mierne oneskoril, v priestoroch Interles Slovakia už dnes nájdete exkluzívnu špecializovanú predajňu pre poľovníkov, turistov, chatárov a všetkých milovníkov prírody.

Čo v predajni nájdete?

Ponúkame široký sortiment svetových značiek:

- poľovnícke a outdoorové oblečenie a obuv,
- kvalitné doplnky a výstroj,
- produkty na spracovanie mäsa,
- optiku, ďalekohľady, turistické vybavenie,

- vybavenie pre záhradkárov, pilčíkov a lesných pracovníkov.

V našej ponuke nechýba ani technika **od kosačiek a krovinorezov, cez motorové pily až po záhradné traktory**. Dostupné je tiež kvalitné **pracovné oblečenie a obuv**.

Servis techniky – naša veľká výhoda

Súčasťou služieb Interles Slovakia je aj profesionálny servis záhradnej a lesnej techniky, ktorý ocenia najmä domáci majstri aj pracovníci v lese či záhrade.

Čo prinesie rok 2026?

V priebehu roka 2026 budú dokončené interiérové priestory pre ďalších nájomcov. V obchodnom centre tak pribudnú nové

predajne a služby, ktoré ešte viac zvýšia komfort obyvateľov aj návštevníkov obce. Na poschodí prebieha výstavba kongresového centra, ktoré prinesie Ivachnovej nové príležitosti a zviditeľní našu obec v rámci celého Slovenska.

Ing. Jozef Halčín

Spoločnosť Interles Slovakia ďakuje občanom za trpezlivosť počas stavebných prác, ktoré mohli dočasne narušiť bežný komfort.

Tešíme sa na nových nájomcov a na otvorenie ďalších priestorov v roku 2026.

S úctou rodina Pudišová

Od zanedbaného krovia k dokonalej precíznosti: Príbeh záhradníka Miloša Vargu

Miloš Varga a jeho práca nie je len o záhradníckych službách. Je to príbeh o láske k pôde, presnosti a o tom, ako sa z lokálneho podnikania stala inšpirácia pre desiaty tisíce ľudí na sociálnych sieťach. Všetko sa to začalo už v detstve, vďaka otcovi, ktorý bol tiež záhradník.

Začiatky pri otcovi a kľúčový míľnik 2020

Hoci moja profesionálna kariéra formálne začala v rámci rodinnej firmy, lásku k záhradám a náradíu som získal už od detstva, vďaka otcovi. Kľúčový míľnik a skutočné osamostatnenie prišlo v roku 2020. V tom roku sme začínali dvaja a hneď sme sa zamerali na komplexnú celoročnú údržbu záhrad.

Dnes pracujem s dvoma stálymi kolegami, pričom jeden sa špecializuje na kosenie a ja s druhým kolegom sa sústreďujeme na špecializovanú prácu – tvarovanie drevín a záhradných bonsajov, strihanie a úpravy záhrad. Mimoriadny dôraz kladíme na precíznosť a čistotu. Kolega zabezpečuje, aby som mal pri strihaní všetko poruke a

aby sme po odchode zanechali záhradu perfektne upravenú. Dnes máme viac než 150 spokojných zákazníkov, ku ktorým sa pravidelne vraciame, pričom približne 50 klientov obsluhujeme na týždennej alebo mesačnej báze.

Láska k prírode a umenie premeny

Čo ma drží pri tejto práci? Jednoznačne je to čerstvý vzduch, blízkosť k prírode a sezónne čaro. Veľkú radosť mi robí aj práca s kvalitným náradím, ktoré mi umožňuje dosiahnuť profesionálne výsledky. Milujem vôňu čerstvo ostrihaného stromu alebo ihličia, či vôňa čerstvo pokosenej trávy. Avšak to, čo ma najviac naplňa, sú výzvy. Najobľúbenejšia časť práce je priamo spojená s mojou špecializáciou, a tou je tvarovanie a strihanie drevín. Najväčšiu radosť mi robí, keď dokážem zo zanedbanej borovky vytvoriť pekne tvarovaný záhradný bonsaj. Rovnako ma teší práca na dlhých a dokonale rovných živých plotoch, kde je kľúčová precíznosť. Najväčšou odmenou sú však spokojné pohľady a milé slová od majiteľov, keď odchádzame z ich perfektne upravených záhrad.

Z lokálneho podnikania na sociálne siete a do partnerstiev

Približne tri roky späť som začal byť aktívnejší na sociálnych sieťach. Ani som netušil, koľko ľudí moja práca zaujme. Dnes mám už niekoľko desiat tisíc sledovateľov, a práve vďaka tomu sa mi podarilo nadviazať kontakty s najväčšími menami v odbore.

Aktuálne som partnerom značky Makita a pravidelne pre nich tvorím videá pre sociálne siete. Momentálne sa pripravuje ďalšia, rozsiahlejšia fáza spolupráce so svetovou marketingovou agentúrou Dentsu, ktorá bude zameraná na video projekty pre YouTube kanál Makita.

Okrem toho mám aj spoluprácu s anglickou spoločnosťou Henschman, ktorej špičkové nastaviteľné rebríky a chrbtové nástroje používam pre moju každodennú prácu.

Táto spolupráca je pre mňa obrovským záväzkom, ale zároveň potvrdením, že aj poctivou prácou v našom regióne sa dá etablovať ako spoľahlivý partner veľkých značiek, akou je Makita.

Posolstvo pre záhradkárov

Záhrada je v prvom rade oddych a pokoj. Hoci je naša práca o strihaní, úprave a údržbe, jej skutočným cieľom je odkryť pôvodnú krásu priestoru. Často stačí len ostrihaním, preriedením a orezaním okrajov trávniku, aby sa záhrada opäť rozžiari-la. Nech už sa venujete pestovaniu kvetov a kríkov alebo len udržiavaniu trávniku – precíznosť je kľúčom k tomu, aby sa vám vaša záhrada odvdáčila pokojom a radosťou počas celého roka.

*Miloš Varga
údržba záhrad a zelene*

Čerpačka JORSS

Od 1. augusta tohto roku prešla čerpacia stanica JORSS pri cintoríne v Ivachnovej do rúk rodinnej firmy Likavčan. Z hľadiska ponuky pohonných hmôt a mazadiel sa vlastne nič nezmenilo. Ceny PHM zostali na jednej z najnižších úrovní v širokom

okolí. Tak isto aj sortiment drobného tovaru, ako sladkosti, nealko a alko nápoje, cigarety, autodoplnky, plynové bomby 10 a 2 kilogramové a plyn LPG do aut. K novým ponukám pribudol predaj syrových výrobkov vlastnej produkcie z rodinnej farmy, ako syrové nite, parenice, ovčí syr v čerstvom aj údenom stave, predaj čerstvej bryndze a žinčice. Čerpačka ponúka aj

tankovanie mimo otváracích hodín /20,00 až 06,00 / cez tankomat. Návod na použitie je na vyloženom paneli. Počas tankovania vám môže obsluha ponúknuť kávu z kávomatu s krátkym posedením v priestore čerpacej stanice. Obsluha čerpacej stanice sa teší na vašu návštevu.

Ing. Jozef Halčín

Stolný tenis

Do novej sezóny 2025/2026 sme nastúpili v zložení hráčov Martin Ďurovič, Ľuboš Senko, Matúš Krakovský, Jozef Mišovič, Filip Bado, František Šurina a Milan Krakovský.

Prvé kolo sa uskutočnilo koncom septembra proti tímu z Bešeňovej B, silný súper ktorý sa k nám vrátil zo 6. ligy nás potrápil a nestačili sme na neho. Zápas sme prehrali 3:15 (Bodovali: Senko 2 a Mišovič 1). V druhom kole k nám zavítalo družstvo z Martinčeka B. Po veľmi vyrovnanom zápase sa nám však nepodarilo prikloniť výhru na našu stranu a v tesnom súboji sme prehrali 8:10 (Bodovali: Mišovič 3, Ďurovič 3, Senko 1, Krakovský Matúš 1). V ďalších kolách sa nám podarilo získať 4 víťazstvá a jednu remízu, jedna z výhier však bola len štatistická, keď že súper z Ružom-

berka sa nemohol dostať do zápasu a nasledovala kontumačná výhra pre náš celok. Remízu sa nám podarilo vybojovať na Ľubochni, kde sme proti hráčom z B tímu bodovali nasledovne: Mišovič 3, Ďurovič 2, Krakovský M. 2, Senko 1. V tomto boji o rozdelenie bodov však bola veľmi dôležitá štvorhra, ktorá sa podarila vyhrať našim hráčom v kombinácii Senko a Krakovský Matúš. Ďalšie, už šieste kolo sme u nás privítali Ružomberský tím z Baničného D. V tomto zápase sa nám podarilo vybojovať prvú zaslúženú výhru a po výsledku 14:4 sme boli veľmi spokojní. (bodovali Ďurovič 3, Mišovič 3, Krakovský Matúš. 4, Senko 3) Na víťaznej vlne sme ďalší zápas odchádzali na Biely Potok, kde sme odohrali zápas proti ich C výberu. Tento zápas sa viedol v priateľskej nálade a vždy do dobrom privítaní ako to už u tohto tímu býva zvykom. K priateľskému rozdeleniu bodov však nedošlo a na našu spokojnosť sme Belan zdolali 13:5. (bodovali

Ďurovič 4, Krakovský Matúš 3, Senko 3, Mišovič 2, víťazná štvorhra Krakovský Matúš a Senko) Doterajším posledným zápasom prvej časti sezóny bol náš odveký rival a sused Liptovská Teplá. Keď že sa hosťom s nami nepodarilo vyhrať dúfame, že sa potešili aspoň našej každoročnej kapustnici. V dobrej nálade a skvelom posedení sme si z tohto zápasu odniesli výhru 15:3 (Bodovali: Krakovský Matúš 4, Ďurovič 3, Senko 3, Mišovič 3, prvýkrát sa nám podarilo aj zvíťaziť v oboch štvorhrách Mišovič, Ďurovič a Krakovský so Senkom) Do konca prvej časti nám ostávajú ešte tri zápasy, kde sa stretneme so súpermi z Liptovskej Osady, Hubovej a Likavky. Momentálne sa nachádzame v strede tabuľky na 6. om mieste zo ziskom 17 bodov. Ďakujeme všetkým ktorý nás prišli podporiť! Športu zdar!

Jozef Mišovič

Cyklo-turistický oddiel v roku 2025 a plány na rok 2026

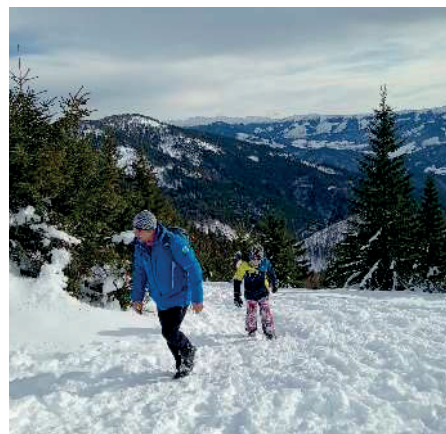

Rok 2025 priniesol opäť množstvo aktivít oddielu, na ktorých sa nepodieľali len členovia oddielu, ale čo ma veľmi teší aj ľudia, ktorým sa jednoducho práca a jednotlivé akcie oddielu páčia. Celkovo oddiel pripravil 12 oficiálnych akcií pre deti a dospelých a množstvo návrhov na turistiku a cykloturistiku, ktoré si členovia a aj nečlenovia vzali za svoje a samostatne absolvovali. Podaril sa nám aj prvý cyklo-turistický gulášik a opäť sme sa trochu viac stmelili. V roku 2026 pripravujeme opäť množstvo turistických a cyklistických akcií a radi by sme

to povýšili v tom smere, že by sme niekde dokázali v rámci akcie prespať a akciu tak predĺžiť aspoň na dva dni, čo by deti určite privítali a myslím, že aj dospelým by niečo takéto dobre padlo. Plány máme, tak uvidíme, či sa nám podarí niečo takéto zrealizovať, ako na turistike tak aj na cyklotúre. Všetko je len o ľuďoch a ich chcení, no a my CYKLO-TURISTICKÝ ODDIEL CHCEME!

Na záver krátkeho hodnotenia chcem popriať všetkým členom aj nečlenom oddielu krásne sviatky, zdravia, šťastia a kopec dobrej nálady a nápadov do nového cykloturistického roku.

Ing. Jozef MATUŠKA
predseda cyklo-turistického oddielu

Akcie v roku 2025

Január	6.1.2025	Turistika – Veselý Trojkráľový výstup na Prednú Maguru
Február	23.2.2025	Turistika – S deťmi do <u>Kvačianskej doliny</u>
Apríl	13.4.2025	Turistika – Výstup na <u>Pravnáč</u>
Apríl	27.4.2025	Turistika – Jánošíkove diery
Máj	31.5.2025	Prvý CYKLOTURISTICKÝ GULÁŠ – <u>štmelovacia akcia</u>
Jún	13.6.2025	<u>Cyklo-výlet na Chatu MAGURKA</u>
Jún	21.6.2025	Turistika - Odmena pre školákov výstup na <u>PREDNÉ SOLISKO</u>
Júl	5.7.-6.7.2025	Cyrilsko-Methodské hody – výpomoc členov pre obec
November	8.11.2025	<u>Okruh Magurka-Đurková-Magurka</u>
November	30.11.2025	Výstup na <u>Rakytov (Smrekovica)</u>
December	26.12.2025	<u>Štefanský výstup na Salatín</u>
December	31.12.2025	<u>Silvestrovský výstup na CHOČ za východom slnka</u>
Plán - Jún	2026/2dni	<u>Cykloturistika Valticko-Lednický areál</u>
Plán - Jún/Júl	2026/2dni	<u>Cykloturistika Bačov kanál</u>

Na motorke z Ivachnovej k Ružovému jazeru a späť

2.časť K Ružovému jazeru

Takže po rannom budíčku v Mauretánii na SAHARE a vytiahnutí, či vydolovaní motoriek z piesku zasa na cestu, sme už celkom prebudení zbalili čo naše bolo a bez nejakej nočnej príhody vyrážame do hlavného mesta Mauretánie - mesta Nouakchott - je to hospodárske stredisko krajiny. Založené bolo roku 1903 ako pevnosť.

Počas jazdy dolievame benzín, ktorý si vezieme v zásobe zo sebou, lebo benzínové pumpy, ktorých je tu pramálo majú málokeď benzín (väčšinou sú opustené a nefunkčné), keďže väčšina starobylých áut, ktoré tu jazdia, jazdia na naftu a na varenie sa tu využíva propán-bután.

Propán-butánové fľaše sú úplne všade. Varenie v obchodíkoch aj väčších reštauráciách tu výhradne prebiehalo na plyne. Čo sa automobilového parku týka, tak tu je možné stretnúť všetky druhy mercedesov z osemdesiatych rokov.

Autá sú obité z každej strany a svetlách či smerovky častokrát chýbajú, ale trúbia všetky a kvalitne. Jazda vyzerá asi tak, že každý má jednu ruku vystrčenú z okna a ukazujú si navzájom, kto pôjde prvý, alebo zastane... čistý chaos pre oko neznámeho diváka. Po pár minútach a jednej krízovej situácii začínam trúbiť ako o život aj ja a zrazu sa cítim bezpečne. Nik sa neponáhľa a každý nás púšťa dopredu. Celá naša svorka motoriek sa preplétá pomedzi autá a vozíky ťahané somármi celú dve hodiny, pokým sa dostaneme na perifériu mesta. Nebezpečná napokon nebola premávka, ale piesok naviaty na ceste a v zatáčkach, ktorý nás neustále prenasledoval. Udržať naše naložené mastodonty bol naozaj husársky kúsok a vážne nás to aj poriadne vyčerpalo (moja CF MOTO 800 MT plne naložená a natankovaná vážila 355 kilogramov a to Vám poviem, že v piesku a jemnom štrku to udržať je výkon a medzi nami pred Senegalskými hranicami tak cca 20 km som v offroadovej vložke aj hodil papulnaka a poškodil jeden kufor, ale to som dokázal vyriešiť a našťastie sa mi nič vážneho nestalo). Aj kruhový objazd zavíaty

pieskom zvládame všetci bez pádu, aj keď poniektorý driftujeme, ako na plochej dráhe. Keďže Mauretániu máme len ako príchodiu krajinu, po oddychu pokračujeme po skoro asfaltových cestách smerom k hraniciam so Senegalom. Po ceste okrem horúčavy a občasných zastávok sa naštastie nič mimoriadne nestalo (až na ten držkopád spomínaný vyššie) a tak sa poobede dostávame k hraniciam Senegalu. Tu je už pripravená celá čata Senegalcov, ktorý nám chcú jednoznačne pomôcť cez hranice tak, že nám skasírujú naše pasy, obehajú všetky potrebné procedúry a pečiatky (mimochodom naša papierová byrokracia je proti tomu čo zažívame na hraniciach v Afrike slabulilililinký odvar, tu platí kto má pečiatku je pán) a potom nám pasy vráti, ale za nemalý poplatok. Skrátka tak, ako na každých afrických hraniciach. Našťastie Jaro, náš sprievodca tieto ťahy už dobre poznal a tak cvakli Senegalcom zuby na prázdno. Stretávame tu aj postarší párík na nákladnom karavane, ktorý ako zisťujeme má tiež namierené do toho istého kempu ako my. Ďalší kemper z Holandska si zasa vliezol motorku na karava-

ne a používal ju len v miestach kde kempoval na výjazdy do okolia – inteligentný to človek.

rekracujeme hranicu, prechádzame starobylým mestom Saint-Luis. Zastavujeme na okraji mesta pri rybárskych člnoch a hneď sme obklopení deťmi. V našej sedemčlennej osádke máme aj špičkového doktora a ten nám hneď hlási že všetky decká majú namiesto bielych bielok v očiach bielka žlté čo v týchto končinách znamená že všetky majú žltáčku. Ešte že som pobehal kadejaké očkovania pred odchodom do Afriky a tak som bol trochu pokojnejší. Ale ten pohľad na decká bol veľmi smutný. Pokračujeme ďalej do nášho cieľa kempu ZEBRABAR vzdialeného približne 20 kilometrov na ktorý sme sa veľmi tešili.. Veliké prekvapenie nás čakalo po ceste a priamo na ceste a to miestne retardéry. Naše šťastie, že sme na ne naďabli cez deň. Retardér pozostával z kopy asfaltu na ceste. Vyzeralo to ako val cez cestu a osobné autá mali neraz problém cez toto prejsť bez toho, aby netrafili predný, alebo zadný nárazník. Skrátka prekvápko, ako sa patrí. Inak cesty boli ako naše cesty druhej triedy sem tam užšie bez nejakých krajníc či namaľovaných čiar. Premávka v celku slabá a automobilový park o niečo modernejší ako v Mauretánii. Tu o nejakej STK ani nechýrovať tak niet dôvod sa snažiť auto nejako opravovať. Oddych v kempe na brehu Lagúny du Senegal bol výborný. Prešli sme sa po brehu Atlantiku, dali sme pivečko, stretli sme majiteľov kempu rodených nemcov, ktorí nám ukázali na fotkách históriu vzniku kempu, dali sme večeru a šup do spacákov. Zajtra by sme mali doraziť do prvotného cieľa a to k Ružovému jazeru kde kedysi slávna púštna RALLYE DAKAR štartovala.

Ráno nás po ceste k Ružovému jazeru stopli policajti, len nevedeli že prečo. Jaro nám potom vysvetlil, že je to tu ako športová disciplína. Keď policajti vidia európana na motorke automaticky sa ho snažia zastaviť, vyžadujú si doklady, vymyslia si dôvod odstavenia a doklady vrátia až keď zaplatíte nezmyselnú pokutu (v našom prípade to bolo to že v čele kolóny bol motorkár ktorý nemal viditeľné oblečenie pre protiúdúch vodičov – jaro mal na sebe biele tričko čo svietilo ako slnko na oblohe a všetci Afričania si tam lietali v čiernom). Pokutu, ktorej výšku niekoľkokrát zmenili sme samozrejme

nezaplatili a celé riešenie nášho problému bolo jednoduché, sadli sme si pod strom a čakali. Jaro nám povedal, že ich to za polhodinku prejde a ešte sa budú chcieť aj fotiť. A slovo sa skutkom stalo! Po 20 minútach prišiel policajt, že sme v podstate nič neporušili a či sa môžu s nami odfotiť. No a bolo vymaľované!

Poobede sme konečne dorazili k Ružovému jazeru, ubytovali sa v hotelíku Toolbi, kde prespávali najslávnejší jazdci RALLYE DAKAR. A hneď oproti hotelíku piesková ná-

jazdová rampa odkiaľ jazdci RALLYE DAKAR štartovali do pretekov.

Prečo je Ružové jazero ružové? Môže za ňu baktéria Dunaliella salina, ktorá pri spracovávaní slnečného žiarenia produkuje ružový pigment. Táto farba je špeciálne výrazná počas obdobia sucha (od novembra do júna).

My sme sem dorazili koncom marca a tak farba jazera až tak výrazná nebola ale zato slaná poriadne.

Ing. Jozef Matuska

Hubárska sezóna

V júlovom vydaní ZVESTÍ som vyjadril presvedčenie, že po výdatných dažďových zrážkach sa situácia vo výskyte húb zlepšila. Na konci júla sa toto presvedčenie potvrdilo. Objavili sa spomínané hríby dubové, súčasne aj smrekové, zrnitohlúbikate / modráky /, plávky, kozáky, šampiony a kuriatka. V priebehu augusta už tradične nastala prestávka, spojená so suchým a teplým počasím. Aj začiatkom septembra nebola situácia ružová, sucho zapríčinila, že hubárska sezóna je ohrozená. Výskyt húb bol pozorovaný len v lokalitách, kde sa zachovalo vlhko, ako v niektorých oblastiach východného Liptova v okolí Žiaru, Hybe, Východnej, či Pribyliny. V oblasti Ružomberka a okolia bola prognóza stále nepriaznivá. Až koncom septembra sa karta začala obracať. Aj v našej lokalite sa objavilo množstvo húb a taktiež frekvencia hubárov stúpla napriek správam o výskyte medveďa /

možno viacerých / v lese. Objavili sa už známe druhy, ktoré naši hubári zbierajú, cez hríby, modráky, suchohríby, plávky, masliaky, rýdziky a bedle, ktoré sú výborným spestrením jedálneho lístka, hlavne vo forme rezňov. Potvrdením širokej škály húb je aj Jesenná záhrada našich záhradkárov, kde bola prezentovaná zbierka húb v rámci jedného dňa. Počasie v mesiaci október stále prialo niektorým druhom, našli sa hríby, modráky, plávky, rýdziky, bedle, ale aj nejedlé druhy, ktoré vytvárajú kolorit prostredia, hlavne muchotrávky červené a hodvábnice veľké. Klasická hubárska sezóna pretrvávala aj začiatkom novembra vďaka tradičným druhom pôvabníc, a to dvojfarebných, alebo fialových. Dá sa na záver konštatovať, že hubám "odzvonilo" naraz príchodom prvých mrazov a snehovej prikrývky. Prajem všetkým hubárom, aby sa tešili na budúcu jar s nádejou, že huby sa znovu objavajú.

Ing. Jozef Halčín

A je tu opäť posvätný vianočný čas

Najstaršími predchodcami Vianoc boli pohanské oslavy zimného slnovratu. V najdlhšiu, najchladnejšiu a najtemnejšiu noc v roku slávilí naši dávni predkovia chvíľu, kedy vláda zimy dosiahla vrchol a začala sa blížiti jar. Starí Rimania dali oslavám zimného slnovratu nový nábožensko-politický zmysel: ríšsky sviatok „príchodu božského“ – mal slúžiť kultu cisára, ktorý bol pripodobnený k božskému slnku.

K tomuto rímskemu štátnemu sviatku sa kresťania, až do cisára Konštantína demonštratívne otočili chrbtom a začali niekedy v 4. storočí sláviť „príchod Pána“ – advent a Vianoce.

Nasledujúce stáročia obohacovali Vianoce jednotlivými prvkami, bez ktorých si dnes naše sviatky nevieme predstaviť. Františkáni v stredoveku začali stavať jasičky, ktorých súčasťou bývali aj stromy, ktoré sa ozdobovali spolu s betlehemom a až neskôr v 19. storočí sa ustálil ozdobený stromček ako dominant-

ný symbol. Darčeky pôvodne patrili na sviatok sv. Mikuláša, patróna školákov – detí. Až Martin Luther presunul tento zvyk na slávnosť Kristovho narodenia. Darčeky a dobre jedlo sú pre mnohých ľudí dodnes tým najkrajším znakom Vianoc.

Pôvodný duch Vianoc však nespočíval v rovne slov mať a užívať si, ale stávať sa – Slovo sa telom stalo... toto je veta, ktorá obsahuje kresťanský zmysel Vianoc.

Príbeh, ktorý začal v Betleheme, bude plný paradoxov – to najväčšie je ukryté v malých veciach. Prv, kto sa o novorodenom dozvedia, sú pastieri. Im to bolo ohlásené hlasom z neba – a vzbudzujú údiv. Mária však toto všetko uchovávala vo svojom srdci a premýšľala o tom.

Najlepšie zaobchádza s tajomstvom ten, kto ho uchováva vo svojom srdci. Pre biblické chápanie, nie je srdce iba sídlom našich citov. Je to najhlbšie miesto – jadro našej bytosti,

kde dozrievajú motívy nášho presvedčenia a konania. Je to hlbina, ktorú nemáme sami vo vlastnej rézii, je to miesto, kde prekračujeme samých seba. Miesto, kde nás oslovuje Boh. Naše názory a ideológie prebývajú v našich hlavách. Tam si robíme plány a riešime problémy. Ale viera – a aj nádej a láska, to je niečo úplne iné. Na toto je rozum krátky. Tajomstvá si musíme uchovávať v srdci. Nechať ho tam rásť, ako pod matkiným srdcom rastie plod. Na Vianoce čítame hymnus, ktorý nás ešte viac uvádza do hĺbky. Je to Jánov Prológ. Logos – Slovo – čo máme chápať ako zmysel všetkého. A potom ten výrok. Slovo sa telom stalo.

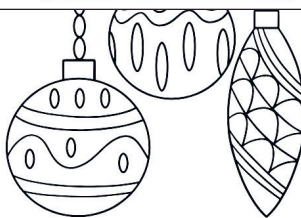
Práve táto veta je srdcom kresťanskej zvesti. Ak sa chce Boh vysloviť naplno, dáva nám svoje Slovo, ktoré nikdy nevezme späť. Človečenstvo je most, po ktorom kráča Boh k nám. A toto posolstvo nás pozýva prijať svoj ľudský údel, starať sa o svoju ľudskosť a rozvíjať ju – lebo to je cesta, po ktorej k nám kráča Boh. Z Vianočnej viery Vtelenia vyplýva, že každý človek, ktorý berie vážne svoje ľudstvo a rovnako aj ľudstvo druhých, už je na ceste k Bohu. Kiež na tejto ceste urobíme aj v tejto sviatky aspoň krôčik dopredu aj my.

Požehnané sviatky vám všetkým, priatelia

farár Mgr. Miloš Labaš

osemsmerovka

TAJNIČKA:

A	K	P	A	I	Č	V	I	G	A
D	K	N	Z	I	M	A	U	K	R
O	A	Č	Č	O	N	Ľ	O	V	A
Y	B	Ľ	A	J	O	L	S	R	D
K	Á	N	E	V	Á	Í	A	O	O
E	T	L	A	Č	O	Č	L	P	S
Č	I	Č	E	É	A	K	Ó	A	Ť
R	K	P	R	J	R	A	N	K	Á
A	Z	D	Í	É	N	E	K	Á	I
D	N	K	M	R	Á	Z	Y	Y	S

LEGENDA:

ANJEL, DARČEKY, GUĽOVAČKA, KABÁTIK,
KAPOR, KOLÁČE, KRÉM, LÍČKA, MRÁZ,
RADOSTĽ, SALÓNKY, SANE, SÁNKOVAČKA,
VOĽNO, ZIMA, ČAJÍK, ČIAPKA, ĽAD

Recept

Makové linecké srdiečka

Pripravíme si:

hladká múka 220 g, mletý mak 90 g, práškový cukor 60 g, maslo 150 g, žltok 1 ks

Postup:

1. Všetko sypké dáme do misky a lyžicou premiešame. Pridáme zmäknuté maslo, žltok a cesto spracujeme rukami.
2. Hotové cesto prikryjeme potravinovou fóliou a dáme do chladničky na 2-3 hodiny.
3. Po odstátí ho rozvaľkame na hrúbku asi 3-4 mm a vykrajujeme formičkami ľubovoľné tvary.
4. Tie ukladáme na plech vystlaný papierom a pečieme na 160°C 10-11 minút.
5. Vychladnuté môžeme zlepiť džemom alebo len namočiť v čokoláde.